

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. XVIII. De juribus Ecclesiasticis, piis Foundationibus & officiis
conservandis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

c. irri-
fragabili
§. ult. De
offic. ordi-
narii. c. li-
cei. de pœ-
ni. Gra-
vis que-
rela est
Conc. Pro-
vinc. Co-
lon. sub
Adol ho
III. De of-
ficio. per-
functione.
medio 3.
ad refor.
§. tam
quod pas-
sim. §. 2.
segg. §.
medio 4.
seq.
1 Conc.
Trid. sess.
25. de re-
form. c. 3.
1 Conc.
Provinc.
Colon.
anno
1536.
p. 13. c. 8.
Stat.
Adolph.
III. sup.
cit.
1 Conc.
Provinc.
Colon. an.
1536. p.
3. c. 3.

beant: ¹ excessus Canonice puniant, ab omni avaritiæ sordiumque specie abstineant: pœnas pecuniarias (si quando aliæ non ita proficiunt) ad salutem tamen animarum referant, nec pœnitentiæ loco pecuniam emungant, neque vitiorum correctiones, pecuniæ, muneris, aut alterius rei gratia dissimulent; ne subditi nostri pauperiores simul & deteriores fiant, aut spoliuntur magis quam emendentur. Quod si interdum Canonica sanctione, pecuniaria pœna aut decreta aut decernenda sit; ea in pios tantum usus, eo ipso quod exacta fuerit, assignetur; ne magis avaritiæ quam correctionis causâ extorta censeatur: serioque apud se reputent, nihil gravius Prælatos coram Deo accusare, quam si peccata, ob pecunias & munera, relinquunt impunita. In his vero omnibus observent, quæ tam à sanctis Canonibus, quam generalibus ² & Provincialibus ³ Conciliis optime sunt constituta.

C A P. XIV. De aliis Ministeriis & gradibus Ecclesiasticis.

Sunt deinde in Ecclesiis, præter Præpositos, Decanos, Archidiaconos, ⁴ diversi ministrantium gradus; nempe Scholastici, Cantores, Thesaurarii seu Sacristæ, Canonici, Vicarii, atque id genus alii. Interpretetur quisque vocabulum suum, & curet esse quod dicitur, secundum veterum Patrum institutionem & regulam: atque eo solo fecerint, ut vocationi suæ, & Nostræ ac piorum omnium expectationi, magna ex parte respondisse videantur.

C A P. XV. De Parochis, Sacellanis, Sacerdotibus, Vicariis & aliis Ecclesiæ Ministris.

Qvanta vitæ innocentia & munditiæ præditi, quanto zelo inflammati, quanta perfectionis Christianæ puritate conspicui esse debeant, qui alios mundare, accendere, & perficere cupiunt, quod Parochorum & Concionatorum, & eorum qui animarum curam gerunt, & universim Sacerdotum, Sacellanorum, Vicariorum, & aliorum Ecclesiæ Ministrorum, ⁵ qui populi peccata comedunt, seu publico Ecclesiæ stipendio sustentantur, proprium est, dum attenta mente consideratur, simul etiam facile animadvertitur, quantum in Nostræ Diocesis Pastoribus aliisque Ecclesiasticis desideretur, quos tam procul à vocatione & status sui obligatione discessisse videmus. Quorum omnium salutem & veram vitæ morumque conversionem, qua populo præluere, & illum in viam salutis reducere possint, cum ardenti desiderio sitiamus, nec quenquam abjicere, sed quantum fieri potest, præsentī necessitati mederi, & futuro periculo modis omnibus occurrere cupiamus; cum seria periculi statulque sui admonitione, invi-

tamus omnes & singulos, qui præcedentium temporum injuria atque incuria in quovis errorum aut opinionum labyrinthos, aut carnalēs naves, prolapsi sunt, ut Nobis, aut Vicario Nostrō in Spiritualibus, ac illi adjunctis Theologis ac viris prudentibus & religiosis, pro instructione & suorum errorum revocatione & criminum abolitione se stant, & ad Dei gratiam & sanctæ Matris Ecclesiæ unitatem redeant. In quo omnibus & singulis, ad cor verè converfis & pœnitentibus, eam, quam hæcenus ceteri Curati experti sunt, gratiam & benignitatem Nostram offerimus; contra inobedientes, & statui Ecclesiastico conformiter non viventes, aliter processuri.

C A P. XVI. Ne Parochi sordida ministeria usurpent.

Nolumus vero, Pastores & Curatos rurales opera sordida & servilia subire, ita ut magis colonorum & rusticanorum hominum, quam Pastorum & Ecclesiæ ministrorum speciem præ se ferant. In quem finem intendimus, quantum fieri potest, ut prædia eorum & agri pro competente censu elocentur, ad honestum victum & vestitum eis suffecturo.

C A P. XVII. De Parochorum victu competente seu honesto.

Illud etiam compertum est, quosdam Pastoratus, cessantibus nunc quotidianis oblationibus, & pia majorum liberalitate, ac forte etiam subtractis & incorporatis decimis, censibus, juribus & obventionibus, majorum liberalitate ac munificentia, ad Pastorum sustentationem & solatium destinatis, ad eam tenuitatem redactos, ut fere sufficienti & honesto vitæ subsidio destituantur; quo fit, ut, magno animarum detrimento, pauci reperiantur idonei, ⁶ qui hujusmodi Ecclesiis præfici desiderant, & multi ad sordida & servilia opera, non levi Ecclesiastici ordinis dedecore, converti cogantur. Cui incommodo occurrere volentes, constituimus & mandamus, ut omnes & singuli Parochi & Pastores, proventus Ecclesiarum suarum, Altarium & Beneficiorum, Nobis aut Nostrō in Spiritualibus Vicario generali, quamprimum exhibeant, cum designatione & intimatione, si quid ab aliis detineatur, aut usurpetur, ut ratio certa iniri possit, qua pastoralī necessitati ac honori, quantum fieri potest, succurratur.

C A P. XVIII. De juribus Ecclesiasticis, piis Foundationibus & officiis conservandis.

Qvibus etiam, & universim aliis Prælati Ecclesiasticis, & Ecclesiarum ministris, serio

1 Ofca 4.
v. 8.

c. ipsi Sa-
cerdotes.
I. q. I.

6 extir-
panda. de
prob. &
dign.

ferio commendatur, ut diligenter adlaborent, quo Ecclesiarum jura integra permaneant, & sacrarum foundationum obligationes non obli- terentur, neve constituta à fidelibus Missarum officia aut piæ fundationes, ministrorum negli- gentiâ, omittantur, aut aliorum etiam infideli- tate intervertantur; & sicubi aliquid tale fa- ctum esse meminerint, aut indagare potue- rint, similiter ad nos quamprimum fideliter referant.

C A P. XIX. *De libro Pastoralis seu Cæremoniali.*

Q Via etiam rituum ac cæremoniarum in Sacramentorum administratione magna est variatio; hanc præcavere cupientes, aucto- ritate Serenissimi & Reverendissimi Principis & Archiepiscopi Coloniensis, tanquam Me- tropolitani, Anno 1614 Coloniæ impressum & approbatum librum Pastoralem, quem Agendam vocant, ita omnibus commenda- tum cupimus, ut illo solo in Sacramentis dis- pensandis & sacris officiis ac cæremoniis per- ficendis utantur, ut nec Sacramentalibus nec essentialibus alicujus Sacramenti quicquam unquam detrahatur, vel, contra morem Eccle- siæ Catholicæ, aliquid in iis immutetur: in- jungentes omnibus & singulis Pastoribus, Vi- cariis & Sacellanis Curatis, ut hunc librum non solum habeant, sed & diligenter revol- vant, sibi que usû & lectione frequenti fami- liarem reddant: & requirimus omnes & sin- gulos, quibus visitandi Ecclesias munus in- cumbit, ut in hanc rem oculos diligenter in- tendant, ne qua Parochia isto libro careat, sed bina exemplaria habeat; & contra negligen- tes debitam animadversionem adhibeant.

C A P. XX. *Sacramenta & Parochialia officia quomodo gratis administranda.*

Q Vamvis in Pastoribus & Curatis repre- hensibile non sit, illud, quod post Sacra- mentorum administrationem sponte offertur, accipere, aut, quod juxta laudabilem consue- tudinem eis debetur, peracto ministerio pete- re; caveant tamen, ne directe vel indirecte pa- ctionem aut contractum aliquem incant, pro Sacramento administrando, prædicatione, se- pultura, vel quovis alio Pastoralis officio pera- gendo, aut ne contra voluntatem pauperum hominum aliquid ab ipsis extorqueant, aut pretia certa præfigant, aut in iplo baptisinate infantium, qui legitime nati non sunt, ulterius aliquid & quasi in pœnam (quod factum esse, illibenter intelleximus) requirant; ne avaritiæ & Simoniacæ à Canonibus inflictae pœnæ reatum incurrant, ac etiam, pro modo culpæ, arbitrariè à Nobis puniantur. Superfluum etiam & ab Ecclesiæ Catholicæ usu alienum censemus, in quorumvis rusticorum & puero-

rum sepultura conciones adhibere; sed poterit populus, post cæremonias Catholicas, admo- nitionem succinctam mortalitatis, ac cohor- tationem solitam ad preces, deinde dimitti.

C A P. XXI. *In Matrimonio contra- hendo servetur decretum Concilii Tridentini.*

D E Matrimonio autem servetur decretum Concilii Tridentini sess. 24, c. 1, de re- format. mat. Sciantque omnes qui aliter, quam præsentè Parocho vel alio Sacerdote de ipsius Parochi seu ordinarii licentiâ, & duobus testi- bus præsentibus, matrimonium contrahere at- tentabunt; hujusmodi contractus nullos & ir- ritos esse; nec matrimonium nec prolem inde natam legitimam esse: quod, à Parochis, sub- ditis suis publicè denunciari mandamus, & ut diligenter ea observentur, quæ ibidem, de pro- clamacionibus faciendis, & præparatione ad sacrum Pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramen- tum, sponis insinuanda præcepta sunt.

C A P. XXII. *SS. Sacramenta ne in privatis aedibus administrantur, sine gravi causa & expressa licentiâ.*

V Olumus etiam, in hoc SS. Sacramentis debitam majestatem & reverentiam ob- servari, ne sine justa causa, necessitate, aut Ordinarii licentiâ, in privatis aedibus mini- strentur aut celebrentur, sed iis locis, quæ ad hoc publico usû destinata sunt, & quæ mini- strantes ac suscipientes, omnesque circumstan- tes, in fide, charitate, ac debita reverentia magis accendant, omnique cultu ac religione sanctissime peragenda admoneant.

C A P. XXIII. *Vt decor domus Domini conservetur, & habitus decentia in administratione SS. Sacramentorum.*

Q Vapropter, quod supra quoque insinua- tum fuit, omnino volumus & manda- mus, ut Tabernacula, Baptisteria, Altaria, & similia loca, nitida omnique cultu adorna- ta sint; quæ Parochorum perpetua inspectio, Aedituorum aut Custodum diligens cura erit: & ut, Sacramentum aliquod administraturus, decenter indutus sit vestibus sacris, ad minus superpelliceo & stola; & qui illi adfistit, sive Clericus sive aedituus aut Sacristanus, mundo & decenti superpelliceo sit indutus; qui Sa- cerdoti oranti totius Ecclesiæ nomine respon- deat.

C A P. XXIV. *De non admittendis Sacerdotibus, nisi cum approbatione.*

N On liceat vago, ignoto aut extraneo Sacerdoti, Missarum celebrationem, vel etiam

De con-
secrat. dist.
1. c. 1.

12. 14.

15. & per

rot. c. sic

ut. c. mis-

sarum. c.

hic ergo. c.

nullus

presbyt. c.

non oportet. c. Cla-

ricos. De

consecrat.

dist. 1.

Cle-

ment. de

baptismo.

Stat. Si-

fridi A.

Colon. c.

8. Conc.

Provinc.

sub Herm.

V. part. 7.

Conc. Pro-

vinc. sub

Aldolpho

III. Dete-

standa.

1 Conc.

Trid. sess.

22. de ol-

servo. &

evitandis

in celeb.

Missæ.

idem sess.

23. c. 15.

& 16. de

ref.

1 c. Ba-
pstando.
c. multi-
c. c. pla-
cui. &
alii cum
segg. 1. 9.
1. c. cum
in Ecclē-
siæ. c. cum
ad Apo-
stol. de
Simoniac.